

CRONICĂ

1642

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astei Bănățene”

Măreata primire în țară a M. S. Regina Mamă Elena

Emoționanta întâlnire dintre M. S. Regele și Augusta Sa Mamă în gara Jimbolia Drumul de flori și cântece prin țara Banatului

JIMBOLIA, 15 (Dela trimisul nostru special). — Frumoasa gară de frontieră din Jimbolia a fost cu gust decorată așteptarea înalților oaspeți. Verdeț, flori, drapele și ghirlanda s'au folosit în belșug și cu pricepere. Sus pe ostentivul clădirii s'a format din flori roșii, galbene și albastre urarea: „Bine ai venit”. Marele drapel tricolor, cu tema țării a fost ridicat pe catargul țării.

Încă înainte de ora 10 au început să loc pe peron formațiile destinate să salute pe M. S. Regele Mihai I și pe M. S. Regina Mamă Elena. O companie de onoare cu muzică și drapel a Reg. 93 s'a aliniat sub comanda d-lui căp. Șpa. Compania de onoare legionară, tineri în cămeși verzi și flori în piept, aloc la aripa dreaptă sub comanda lui Tânase, cu drapelul Centrului Studențesc Legionar din Timișoara. Apare d. prof. Stoicănescu așezându-se în fața statului major legionar.

Delegația Frontului Național al Muntenilor (N. A. F.) german ia loc apoi în fața, cu uniforme negre și cizme. Elevii școlilor în costume naționale românești o delegație a tineretului german cu simășă albă și ciorapi albi se înșiră mai pește.

In mijloc stau femeile române în minunatele lor costume naționale, lucrute în fir de aur și argint. Alături femeile germane cu costumul lor național.

AUTORITAȚILE

Autoritățile civile au în fruntea lor pe d. dr. Al. Marta, Rezident Regal al Ținutului Timiș și d. col. Virgil Popovici, prefectul județului Timiș-Torontal. Cele militare sunt reprezentate de d. gen. Gh. Leventi, comandantul Armatei I, d. gen. Petre Georgescu, comandantul Diviziei de Cavalerie, și d. gen. Iosif Teodorescu, comandantul Brigăzii de grăniceri.

Biserica e reprezentată prin P. S. S. Andrei Magier, Episcopul Aradului, P. O. D. dr. Șt. Cioroianu din Comloș și un mare număr de preoți ai diferitelor culte.

Dintre notabilitățile locale am notat pe d. Dim. Ciugudeanu, primpretor, d. Hans Schüssler, primar, d. dr. Pop. Nitar, d. comisar Garoescu, șeful poliției gării, d. Dragomir, șeful gării CFR, d. Nic. Gruță, diriginte al oficiului P. T. T.

Serviciul de ordine, exemplar, a fost condus de d. insp. de siguranță Sava, în colaborare cu poliția legionară.

Sosirea M. S. Regelui

La ora 10.30 intră în gară trenul M. S. Regelui Mihai I. Trenul se oprește înainte de a intra în gară, iar Suveranul nu arată încă. Totuși mulțimea masată de peron izbucnește în urale.

Trenul regal, care e compus din 7 vagoane salon și două de bagaje, este condus de d. ing. Georgescu din Direcția Generală C. F. R. și d. ing. Olteanu.

D. Bălăceanu, din secretariatul Palatului, coboară și lămurește detaliile primirii.

La ora 11 fix trenul M. S. Regelui traversează în fața gării, în sunetele Imnului Regal și ale uralelor mulțimii. Suveranul coboară în ușa vagonului Său și salută. Trenul se oprește, iar M. S. Regele coboară. Are palid și puțin slăbit. Poartă uniformă kaki a Regimentului de Gardă cu pantaloni lungi și gradul de general de divizie. În piept are crucea de cavaler al Ordinului Pentru Merit, o cruce de cușă albă, cu spini în jur.

Apare d. maior Mircea Tomescu, aghiotant regal și d. maior Octav Rădulescu, comandantul Batalionului de Gardă și d. Anton Mocsonyi, mare maestru al vânătorilor regale.

D. general Leventi dă raportul. Primarul comunei oferă pe o tavă de argint pâinea și sarea tradițională. D. dr. Al. Marta, rezident regal, salută pe M. S. Regele care îl ascultă cu multă atenție. În urmă și d. prefect col. Virgil Popovici adresează un salut de bun sosit M. Sale.

Suveranul trece apoi în revistă compania de onoare, drapelul se închină în față-I până în țărână.

După revistă, M. S. Regele Mihai I sărută Sf. Cruce pe care i-o prezintă P. S. S. Episcopul Andrei. Notabilitățile sunt reprezentate Suveranului, P. O. D. dr. Cioroianu prezintă spre semnare Cartea de Aur, apoi oferă ca dar M. S. Regelui o icoană veche pictată pe lemn, reprezentând pe Arhanghelul Mihai.

clipe ale exilului ei înainte de a pune piciorul pe pământul românesc...

Un sobru ansamblu de lenaj bleu îmbracă silueta-I sveltă. În cap poartă o simplă pălărie de pae conotier, puțin înclinată în față, cu voaleță. Două mari perle ornează cerceii M. Sale, un colier „tour de cou”, din alte splendide perle și o discretă broșă cu diamante sunt bijuteriile M. S. Reginei, care poartă la piept un mic buchet de camelii.

CLIPA PATETICĂ

M. S. Regele Mihai I își îmbrățișează Augusta Mamă. O sărută și o salută cu o bucurie de Fiu care își regăsește Mama. Cei din jur au lacrimi în ochi. Femeile plâng de emoție. Momentul este patetic.

La Timișoara

Timișoara. Eri, încă de dimineață, în așteptarea trenului regal care avea să aducă dela Jimbolia pe M. S. Regele Mihai I și M. S. Regina Mamă Elena, gara „Domnița Elena” s'a îmbrăcat în haină de sărbătoare, fiind pavozată cu drapele tricolore, flori și verdeț.

O mulțime densă se îngrămădea pe peronul gării, deasupra acoperișului, peste tot, de unde se putea năvăli și o perspectivă mai bună. Încet, încet se face ordine. Lumea se grupează. Școli, tineret, grupuri de doamne, asociații culturale, patriotice, fanfara Regimentului 5 Vânători, delegațiile coruzilor, „Coru Municipal”, reprezentanții instituțiilor, asociațiilor de liber profesioniști, etc., etc.

În sfârșit apare un impresionant grup de legionari, toți în cămeși verzi, cu drapelul în frunte, sub comanda legionarului cpt. Bazil Comănescu, în rânduri ordonate și impunătoare, cu acea ținută sobră, care-i caracterizează: un grup de legionare în cămeși verzi și costume naționale. Apoi, un grup de hitleriști, comandați de d. Hockel. Se produce un reviriment de ordine. Poliția legionară face cordon și publicul se orândăiește încet. Sosesc reprezentanții autorităților: d. dr. Gh. Ciupe, secretarul general al Ținutului Timiș, dr. Coriolan Băran, primarul municipiului, prefect col. Virgil Popovici, cei doi ajutoari de primari, generalul Cocorășcu, comandantul brigăzii de cavalerie, capii bisericilor locale, directorii școlilor, magistrații, avocații, etc.

Trenul regal apare la orizont. Din miile de pieturi izbucnesc urale nesfârșite. La orele 12.05 trenul regal se oprește în gară. La ferestrele unui compartiment apar: M. S. Regele Mihai I și M. S. Regina Mamă Elena.

E un moment de delir. Uralele nu mai conțin. Muzica militară întonează Imnul Regal. Corul Municipiului, condus de L. Ilieș, cântă și el.

Buchetele nenumărate de flori sunt pri-

Urmează salutarile autorităților cu acele ceremoniale. Doamnele predau buchetele de flori aduse: 100 de trandafiri roșii din partea Ținutului Timiș, un buchet de tuberoze al Doamnelor Române din Arad, simbolice „buchet de rugă”, cu panglici multicolore, al doamnelor germane etc. D-na Catargi, doamnă de onoare venită cu M. S. îngrijește de ele.

PLECAREA

Trenul regal este tras din nou în fața gării. M. M. L. L. Regele Mihai I și Regina Mamă Elena se urcă în vagonul lor. Aclamațiile mulțimii aduc pe M. S. Regina la fereastră. Fanfara cântă Imnul Regal, iar trenul pleacă încet spre Timișoara, însoțit de uralele nesfârșite ale poporului.

(—)

mite de M. Sa Regele și Augusta Sa Mamă cu zădărite fericițe.

Peste uralele mulțimii trece uavalnic cântecul legionar. „Sfântă tinerețe legionară”, cu acordurile-i majore se prelungește în ecouri nesfârșite. Suveranul ascultă grav și atent. M. S. Regina Mamă scaldă în privirile-i generoase și înțeleghătoare, florile verzi ale primăverii românești.

— Trăiască M. S. Regele Mihai I!
Urale precum răspund.
— Trăiască M. S. Regina Mamă Elena!
Entuziasmul mulțimii e în apogeu.
— Trăiască generalul Antonescu!
Numele salvatorului României este proferat de aceeași frenetică urale. Timp de 20 de minute, cât trenul regal a stat în gara „Domnița Elena” cântecele legionare s'au alternat cu uralele mulțimii fericițe.

La orele 12.25 trenul regal s'a pus în mișcare

O mână intinsă, mâna M. S. Regelui saună larg mulțimea, Augusta Mamă flutură discret un zâmbet de despărțire, mulțimii din ochii azării celor carivau întâmpina-O cu atâta dragoste.

Suzul trenului nu se mai aude din focul uralelor.

LA LUGOJ ȘI CARANSEBES

Trenul regal s'a oprit pentru câteva minute la Lugoj și Caransebes. O mare mulțime, în frunte cu autoritățile locale au întâmpinat pe M. M. L. L. Regele Mihai I și Regina Mamă Elena. Fanfara și corul au cântat Imnul Regal și cântece patriotice.

Puțin înainte de ora 2, trenul regal a plecat din gara Caransebes spre București.

SOSIREA ÎN CAPITALĂ

La ora 22.40, trenul regal a intrat în gara regală Băneasa.

M. S. Regele și Augusta Sa Mamă au pătruns în trenul regal.

În fața de amiază va avea loc primirea oficială în Capitală, conform programului dinainte stabilit.

Sosirea M. S. Reginei Mame Elena

Acum M. S. Regele stă pe covorul roșu în fața gării discutând cu d. rezident regal dr. Al. Marta și d. Anton Mocsonyi. Pe obrazul-I palid și juvenil se imprimă vădit emoția care-L copleșește. Corul mixt din Comloș cântă arii naționale.

Însfârșit apare rapidul Simplon. Soarele, care se arătase zgârcit până atunci, apare în toată splendoarea sa.

Rapidul se oprește în fața covorului în sunetele Imnului Regal și în aclamațiile celor de pe peron. M. S. Regina Mamă Elena așteaptă trecerea ultimelor

CU AUREL VLAICU IN TURNEU PRIN ARDEAL

— Amintiri —

In primăvara anului 1912 sa decis la Viena întâia expoziție internațională a aviației, urmată de demonstrațiuni practice de sbor, încadrate în formă de concurs cu premii.

In „Palatul rotund” (Rotonda) de lângă Praterul metropolei habsburgice de atunci au stat expuse, timp de câteva săptămâni, diferitele tipuri de avioane. (mono și biplane), cunoscute în epoca aceea, când aviația nu împlinise încă zece ani de realizări reușite. Mai mult decât jumătate erau creațiuni franceze, flancate de produsele aviației militare din Austria.

Italia era reprezentată prin un avion „Caproni”. Germania n'a participat. Era însă prezentă România, cu un sistem propriu: monoplanul original Vlaicu II. Acesta era cel mai discutat: de o parte, pentru faptul, că România se găsea prezentă, cu un produs autohton, la o manifestație de avangardă a tehnicii deschizătoare de noi orizonturi: de altă parte, pentru însăși înfățișarea aparatului prezentat, (vădit diferit) de toate celelalte ca structură și ca mărime; unii credeau că e numai un model redus și păneau momentul să-l vadă cum zboară aievea.

După încheierea expoziției s'au succedat sborurile, timp de zece zile la aerodromul Aspern de lângă Viena.

Aci, aeroplanul lui Aurel Vlaicu fu primit cu ovațiuni și cu aclamări la toate problemele, având încă dela expoziție câștigată simpatia publicului, care vedea cu interes participarea României vecine și aliate, înainte de alte țări, cu sistem și pilot indigen — Vlaicu, — care nu numai că se menținea onorabil alături de așii internaționali, între cari era renumitul Garros, ci lua și premii înaintea lor.

Prieten de școală cu Vlaicu și trăind atunci în Viena ca tânăr licențiat-doctorand și publicist, eram zilnic împreună legați ca prin un fel de „frăție de cruce”.

In urma articolelor animate, ce publicasem în „Românul” din Arad și în „Universul” despre succesele lui Vlaicu la Viena, am fost asaltat de telegrame și scrisori din Ardeal și Banat, oglindind entuziasmul răscolit în public de acest măreț triumf românesc în fața lumii.

Vlaicu lua cu plăcere cunoștință de aceste însuflețite mărturii de interes, venite spontan „de acasă”, din Ardeal, și-mi reamintea despre extazul bucuriei vjelicose, cu care a fost primit sborul său pe „Câmpia Libertății” dela Blaj, în anul precedent 1911, la jubileul „Astrei”.

Nu mi-a fost greu, deci, să-l conving, ca „laureat la Aspern”, să facă o serie de sboruri publice în centrele principale din Transilvania.

A primit indemnul, cu condiția, să-l însotesc, garantând că-și va scoate măcar cheltueile. La beneficiu material nu ne gândeam deloc. Dar cu duioșie ne înfățișam, de-inainte, bucuria uluită a mulțimilor, cari acuma întâi vor avea să vadă sbor uman, și, mai ales, mândria Românilor, — pentru ei ne duceam — că acel sburător falnic e dintre ai lor, frate cu dânșii, Român de pe Mureș, inginer fiu de plugar din Binținț.

Am întocmit intinerarul, așa, ca, după puțină, să atingem toate colțurile locuite de Români. Vlaicu nu prea călă-

torise, și era interesat să cunoască regiuni noi.

Am început cu Aradul, întâiul drum dela Viena, și pentru că acolo era ziarul principal „Românul”. Ne-au întâmpinat extrem de călduros frunțașii partidului național, Vasile Goldiș, Ștefan C. Pop, și numeroasa intelectualitate românească din Crișana.

Au urmat, pe rând: Lugoj, Orăștie, Hațeg, Vârșet în Banat: Alba-Iulia, Seliște, Elisabetopol (Dumbrăveni), Tg-Mureș, Bistrița. Ciclul urma să se încheie în Maramureș.

Numai Duminecile și sărbătorile erau zile de sbor, ca să fie liber poporul sator, către care era îndreptat, dintru început, gândul nostru. Timpul s'a menținut favorabil, până la Bistrița unde ne-au surprins ploii persistente, de toamnă, împedecând continuarea turneului.

Pretutindeni am profitat de concursul inimos al intelectualilor români din partea locului, constituți în comitete de organizare pentru a ne ajuta la toate lucrările pregătitoare, ca: afișaj, improvizarea aerodromului ocazional, vestirea publicului, primirea și călăuzirea oaspeților, ș. a.

Vlaicu nu era preocupat decât de sbor. Uneori observa, în glumă: „Vezi profesore, să nu ne alegem cu datorii prea mari, la sfârșit”.

Administrare extrem de ordonată și precis, taxele de intrare la aerodrom — intenționat foarte reduse, ca să fie accesibile sătenilor, lăsați și gratuit dacă nu aveau destul — acoperirea toate cheltueile, dând și beneficiu net, pe care îl totalizam pe seama lui Vlaicu.

Pentru că dânsul obicinuia să-mi spună: „Când vom avea un prisoș suficient, voi căuta să-mi cumpăr un automobil potrivit”, după sborul dela Alba-Iulia i-am făcut surpriza: „Știi frate, că avem capital pentru automobilul dorit!” S'a bucurat ca un copil. Nu-i venea să creadă. I-am numărat suma, în hârtie monedă nouă, neatinsă.

N'a stat pe gânduri. Ne-am despărțit în gară: el a plecat la Viena, să-și aleagă mașina, eu la Seliște, pentru pregătirea sborului de Dumineca viitoare.

După câteva zile mi-a depeșat: „So-sec Vineri cu automobilul.”

A fost bucuria cea mai mare ce și-a îngăduit. După avion, automobilul era pasiunea și jucăria lui.

Era încântat că a putut găsi o marcă de calitate excelentă, ca motor și construcție („Laurin-Clement”), și de linie distinsă, ca formă. Căci era pretentios din ambele considerații la orice realizare tehnică: calitatea construcției și distincția formei.

De aci înainte, în toate zilele libere, dela un sbor la altul, făceam escapade cu automobilul în împrejurimi. Acestea îi erau și prilejuri de experimentări, uneori ghumete, ca să pună la încercare volubilitatea motorului în diferite împrejurări. Alteori îi făcea plăcere să mă învete să conduc, vorbind cu pasiune despre preciziunea mecanismelor tehnice, cari dirijate cu grijă, lucrează sin-cure, par'că ar avea minte proprie, suflet.

Stând multumit la volan, adeseori povestea despre perfecționările ce va realiza la viitorul său tip de avion: „Vlaicu III”.

Mă pasiona conversația aceasta prietenească, mai ales că, cu câțiva ani înainte, asistasem și la spornicele înfăptuirii aviatice ale bănațeanului Traian Vuia la Paris, despre care Vlaicu mă întreba adeseori, ca despre un frate mai mare.

Inregistra cu mult interes observațiunile și părerile ce-mi cerea, când avea indoeii. „Mai ușor te înțelegi cu laicii, decât cu specialistii, cari, tehnicienii la rândul lor, tin morțiș la ideile proprii și te contrazic când aduci ceva nou, neprevăzut. — Filozofii au judecata limpede, și e cu folos să te știi aprobat de logica lor. Aparatul meu cel nou va avea două locuri alăturate: vei șede lângă mine și vei vedea cât de ușor se manevrează și cât de sigur. Vei fi întâiul pilot venit din lumea dascălească, dragă profesore...”

Duminecile cu sbor erau adevărate praznice domnești pentru întreg ținutul. Orașul era în picioare. Dela țară veneau pe toate drumurile și liniile, mii de spectatori, de pe rază de zeci de km.

Aerodromul palpa în freamăt discret. Ardoarea curiozității era astâmpărată de grija să nu survină vre-un accident.

Nu se poate descrie frenezia ovațiilor, cu care era aclamat la aterisare. Lumina bucuriei delirante vibra în priviri, în gesturi, mișcări și îmbrățișări ale mulțimei extaziate.

Ziua se termina cu serbări, organizate de tineretul orașan, în timp ce sătenii se întorceau, fermecați și fascinați, la vetrele lor, având ce povesti, cu mândrie sportivă, cu conștiința infinit potențată și înălțată.

„Ungurii nu au sburător!”, se repeta măreț, solemn, senin, dela om la om, ca un refren luminos, ca o rază care deschidea perspective miraculoase, revărsând nădejdi mari spre un viitor visat de milenii.

... Toamna a pus capăt turneului triumfal. Ohemați în multe alte centre, le-am lăsat pentru vara următoare.

„Vom începe în Mai, profesore, ca să îi putem mulțumi pe toți”, zicea Vlaicu.

Din beneficiu nu s'a realizat numai automobilul, ci și prețul unui motor nou, pentru „Vlaicu III.” O colecție inițiată de ziarul „Românul” din Arad a sportit suma de dublu, ca să fie acoperire pentru un motor de rezervă.

Vara anului 1913, în loc de turneu: a adus campania în Bulgaria, pacea dela București, Cadrilaterul.

„Nu puterăm continua programul în Ardeal, profesore: să mergem măcar la congresul „Astrei” la Orăștie; tot trebuie să luăm rămas bun înainte de ce am pleca în Anglia pentru contractul cu „Casa Marconi”, propunea Vlaicu, făcând zilnic sboruri strălucite deasupra Capitalei, tot „ca de rămas bun”, în minunatele amurguri străvezii din August, cu zări de liniște încremenită, cu orizonturi poleite în aur.

Pe o asemenea zi a survenit sborul tragic deasupra Carpaților, spre Sinaia — Brașov — Orăștie, spre congresul „Astrei”, în ziua fatală de Sâmbătă, 31 August st. v. 13 Septembrie st. n. 1913.

Nici odată această aniversare n'a fost mai dureroasă, decât acuma. Cadrilaterul . . . Carpații . . .

Va trebui să revină între noi avântul eroic al lui Aurel Vlaicu!

Prof. Constantin Nedelcu

Judecătoria I. urbană Timișoara
secția c. f.
No. 3473/1940 c. f.

EXTRAS

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIUNE
ȘI CONDIȚIILE DE LICITAȚIE.

In cauza de executare pornită de următorul Dr. Desideriu Roth avocat Timișoara contra următorului Izidor Wollberg, la cererea următorului.

Judecătoria ordonă:

Licitațiunea execuțională în baza §§ 144, 146, 147 din legea LX. din 1881 asupra ½ parte a imobilelor porțiunea de proprietate a lui Izidor Wollberg conform B. 15 înscrise în c. f. a comunei din circumscripția Judecătoria I. urbană Timișoara Tribunalul Timiș-Toorntal No. 1138 prot. c. f. A. I. 1. No. top. 1178 casa No. 1015 și 1034 situate în Timișoara II., str. Renașterii No. 1 cu prețul de exclamare de 180.000 lei pentru încasarea creanței de 21.556 lei capital redus conf. leg. conversiunii, interese de 6% dela 7 Aprilie 1934 spese de 973 lei fixate acum pentru cererea de licitație, precum și pentru încasarea creanței de 78.758 lei capital și accesorii a fiscalului intabulată sub C. 58.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii în ziua de 20 luna Septembrie anul 1940, ora 10 a. m., în locul său oficial Timișoara Cetate Pal Dicasterial parter usa No. 14.

Imobilul ce va fi licitat nu poate fi vândut pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX. din 1881 § 21 legea XI. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare — la aceiaș parte procentuală a prețului ce a oferit § 25 XII. 1908).

Timișoara, la 3 Iunie 1940.

Judecătoresc (ss) *Trifan*.

Aj.-Director de c. f. (ss) *Scarlat*
Pentru conformitate: Grefier
(ss) *Pelea*.

Agentură Gen. Comercială — Birou de informațiuni pentru vânzări, cumpărări și arendări: Case, moșii, loturi, păduri, întreprinderi, asociațiuni, schimb de averi intern și extern. Lot de vânzare aproape de teatru și altele, dela 30.000—600.000 lei.

BARBEȘ
TIMIȘOARA
STR. EUGEN DE SAVOYA 11, ET. II., 4. SCARA DIN DOS.)

Radio

RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTĂ 32,4 m. 6. 45: Ora; Radio-jurnal (I). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 13: Ora; Jurnal cultural. 13.15: Ora; Muzică. 14: Ora; Radio-jurnal (II). 20: Ora; Muzică. RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m. RADIO ROMANIA ȘI RADIC BUCUREȘTI: 20.40: Ora; Radio-jurnal (III). 21: Ora; Muzică. 22: Ora; Radio-jurnal (IV). 22.20: Ora; Jurnal pentru străinătate în limbile: germană, italiană, franceză și engleză.

CAPITOL

Duminecă

APOLLO

FUGARA

Victima e vinovată

O comedie senzațională de emoții inedite și efect extraordinar
cu: Fredric March Jean Bennett Ann Sothern

un film senzațional din producția UFA
GUSTAV DIESSL, RENÉ DELTGEN

E posibilă o debarcare germană în Anglia

LONDRA, 15 (Tel. B. N.). — „Times” reproduce un articol publicat de un oficiosul marinei de război sovietice „Flota roșie”. În acest articol, unul din amirali flotei sovietice își exprimă părerea că o debarcare germană în insulele engleze nu e posibilă decât după ce orice rezistență a aviației de război

britanică ar fi înfrântă.

Oficiosul sovietic însă afirmă că întrucât industria de război din St. United continuă să furnizeze fără încetare avioane pe seama Mării Britanii, o paralizare a activității aeriene engleze pare imposibilă.

Ce a devenit Dobrogea sub stăpânire românească

Provincia întreagă pulsează de viață modernă

Roma, 15 (Rador) — Sub semnătura lui Andrea Fabricotti, „Gazetta di Venezia” publică un amplu articol intitulat: „Dobrogea, istoria sa veche și nouă”. După ce subliniază îndelung urmele latinității în Dobrogea, arătând că acest ținut a fost una din provinciile de fortăreață ale imperiului roman, d. Fabricotti notează că după perioada bizantină, Dobrogea a trecut în stăpânirea principelui Valahiei, „faimosul Mircea cel Mare, prin grația lui Dumnezeu domn al Silistrei, despot al Dobrogei și al țărilor de pe cele două maluri ale Dunării până la marea cea mare.”

Autorul face apoi istoricul Dobrogei și încheie astfel:

„In 1878 principele Carol de Sigmaringen-Hohenzollern, mai târziu primul rege al României, primea în schimbul Basarabiei de sud, din mâinile țarului Alexandru II, provincia Dobrogei”.

„Va veni o zi, când acest petec de pământ va avea o mare importanță pentru țara ta” scrie bătrânul principe Carol Anton fiului său, chemat din Germania pe tronul roșuodului unificator Mihai.

Stăpânirea românească a făcut desigur foarte mult pentru reînvierea Dobrogei, pe care o dominațiune orientală aruncă ca într'un somn adânc. Au fost ridicate diguri pentru construirea de porturi acolo unde înainte nu erau decât stânci, s'au făcut docuri organizate pentru expediția grânelor, care altă dată erau îmbarcate în mod primitiv pe „tatanale” turcești. Constanța, cu 50 de ani, târg musulman a devenit în puțin timp primul port la Marea Neagră, iar azi este un oraș care crește cu cinci sute de case pe an.

Provincia întreagă pulsează de viață modernă.

Turcia îngrijorată de planul Italiei de a ocupa Siria

Londra, 15 (Tel. B. N.) — „Daily Telegraph” publică o telegramă a corespondentului din Cairo, arătând că cercurile politice din Turcia sunt serios preocupate de proiectul italian de a ocupa Siria.

Cercurile diriguitoare din Turcia își exprimă părerea că în acest caz nu ar fi

exclus ca războiul să se întindă și în Asia. În același timp, cercurile politice turcești cred că trupele franceze și cu deosebire Legiunea străină, care se află în Siria, nu ar putea să privească nepăsătoare o asemenea ocupare, că s'ar îndrepta spre Palestina pentru ca să poată colabora cu armata engleză.

Noii prețuri în industria combustibililor minerali

București, 15 (Sir). — Continuând acțiunea de stabilizare și comprimare a prețurilor și produselor industriale, d. prof. Gh. Leon, ministrul economiei naționale, după o cercetare amănunțită a prețurilor de cost în industria combustibililor minerali, a stabilit noi prețuri pentru cărbuni, păcură, motorină industrială și gaz metan. Prețurile de vânzare care se fixează sunt reduse până la 14 la sută față de cele practicate până în prezent, reducere care va permite o comprimare corespunzătoare la prețurile industriale-deoarece combustibilul este element esențial în compunerea cheltuielilor de producție a produselor industriale.

Pentru restul produselor petrolifere, prețurile rămân aceleași în vigoare până în prezent. În același timp s'au limitat și beneficiile vânzătorilor angrosiști și detaillisti.

Pentru gazul metan s'a realizat deasemenea o reducere de 17 la sută la gazele utilizate în industrie, reducere care

s'a calculat în funcție de noul preț al păcurii și al cărbunelui. Prețul gazului metan nu a rămas neschimbat la iluzinat și menaj, iar pentru industrie se reduce la 1.04 lei kgr.

La cărbuni scăderea prețului este o consecință inevitabilă a scăderii prețului la ceilalți combustibili, deoarece prin mentinerea actualului preț se poate naște un decalaj între acești combustibili, care va avea ca rezultat evitarea cumpărării cărbunilor de către unele din industriile consumatoare, ceea ce nu ar fi în interesul economiei generale a țării.

Pentru aceste considerente, prețul cărbunilor ce se vând industriilor de orice fel a fost scăzut cu circa 5 la sută din preț până acum în vigoare. Această scădere este bazată în parte și pe ușurarea ce a adus industriei carbonifere prin scăderea dobânzilor și în parte pe faptul că acestea au în general mari rezerve financiare.

Cum s'au dat atacurile nocturne împotriva Londrei

In capitala Angliei se constată lipsa adăposturilor

BERLIN, 15. (Rador) — D. N. B. O descriere cât se poate de realistă a unui dintre atacurile nocturne împotriva Londrei a fost făcută acum două zile de ziarul liberal din Londra „News Chronicle” al cărui corespondent a observat de pe acoperișul unui imobil desfășurarea bombardamentului german asupra unor obiective militare.

Ziaristul scrie că niciodată nu văzuse ceva asemănător.

Lumina flăcărilor, fluierăturile bombelor, vacarmul exploziilor și bubuiturilor artileriei antiaeriene produceau o impresie înfricoșătoare.

De aceea, corespondentul ziarului „News Chronicle” a preferat să abandoneze postul său de observație și să rămână într'un adăpost până la sfârșitul alarmei.

De Joi de dimineața, agenția Reuter, centrul propagandei britanice a trebuit să restrângă în mod considerabil activitatea sa.

După ultimele informațiuni, noua clădire a agenției Reuter care cuprinde 12 etaje și este situată în Fleet-Street, a fost avariată de bombe. Totuși nu sunt detalii în această privință.

Vineri, agenția Reuter nu a mai putut conținea serviciul normal și a trebuit să întrebuițeze fostul sistem Morse pentru a trimite știri în strimțătate. După cum se află la unele bănci și întreprinderi comerciale, agenția Reuter ar avea intenția să se mute într'un oraș din provincie la nord de Londra.

Deasemenea, ziarul londonez se află într'o situație foarte dificilă și din cauza lipsei de mijloace de transport. Distribuția normală de ziare la Londra și în provincie a devenit aproape imposibilă.

Dați fiind că băncile mari au redus plățile la minimum, dând ca pretext starea de asediu, mai multe ziare londoneze neavând bani lichizi, nu mai pot plăti salariile și sunt amenințate să întreprindă activitatea lor. Presa londoneză se ocupă în deosebi de lipsa de adăposturi. Se află că populația muncitoare este indignată de faptul că până în prezent guvernul nu a făcut să se construiască adăposturi în cartierele de est ale Londrei, unde populația este foarte densă.

„News Chronicle” propune ca adăposturile să fie construite de către șomeri.

Victimele bombardamentelor aeriene la Londra

Londra, 15 (Rador). — Un comunicat al ministerelor aerului și securității interne declară:

Ultimele rapoarte despre victimele înregistrate depe urma atacurilor inamice asupra Londrei în cursul nopții de Vineri arată că au fost omorite 20 de persoane și rănite aproximativ o sută șaptezeci.

Atacurile date mai de vreme, imediat după amiază s'au soldat cu 125 morți și cu aproape 250 persoane rănite.

Activitatea de astăzi a inamicului a constat din atacuri de avioane asupra

mai multor localități. Mai multe bombe au căzut în câteva orașe din sudul Angliei și asupra unui oraș situat în nord-vest, unde un hotel și câteva case au suferit stricăciuni. Sunt și mai mulți morți.

Atacurile date în sudul Angliei au pricinuit deasemenea pagube clădirilor din mai multe districte. Au fost mai mulți răniți printre cari câțiva răniți mortal.

În cursul acestor atacuri au fost doborâte de avioanele noastre de luptă 21 de avioane de bombardament inamice.

Mobile Cea mai bună calitate și cu cel mai efin preț, numai la: **Merkler**
Str. 3 August No. 1, lângă Băile Neptun, Telefon 18-18

Sfințirea capelei ortodoxe române legionare din Berlin

Parastasul pentru Corneliu Zelea Codreanu

BERLIN, 15 (Rador). — Azi dimineață la ora 10.30 a avut loc sfințirea capelei ortodoxe române legionare din Berlin.

Cu această ocazie s'a oficiat un parastas pentru pomenirea lui Corneliu Codreanu și a celorlalți legionari căzuți la datorie. Au asistat din partea guvernului german d. Kerl, ministrul culturii, d. Lindscheil din partea ministrului de externe și un delegat din partea ministrului de război. Au fost deasemenea de față grupul de legionari de la Berlin, în frunte cu d-na Codreanu, părintele Du-

mitrescu-Borșu, d-nii Papatânase, I. V. Vojen, P. Constant, Ciorogaru, Amzăr și alții. Din partea legăției au asistat d. Ciordaș consilier de presă, d. Orbonaș atașat consilier, d. Tulescu, referent cultural. Comandantul legionarilor, d. Papatânase a evocat în cuvinte emoționante figura de crou național a lui Corneliu Zelea Codreanu și a subliniat valoarea nepieritoare a acțiunii lui pentru neamul românesc. Ceremonia s'a încheiat cu „Imnul legionarilor căzuți.”

ATELIER SPECIAL de ceaprazarie, broderii și șăpcărie Executăm drapele și odăjdi bisericesti

„ILICA”

Pinisoara, 1. Piața Libertății, No. 7. (Lângă Cazinoul Militar)

Grav accident de cale ferată în gara Câmpina

București, 15 (SIR.) — Rapoartele telegrafice primite la Direcțiunea Generală C. F. R. anunță că ieri dimineața la orele 4.40 s'a întâmplat un grav accident în stația Câmpina.

Iată amănunțele primite în cursul zilei de ieri.

La ora 3.56 sosise de la Breaza un tren cu șapte locomotive cuplate care a fost garat pe linia 3-a, unde aștepta distanța trenului militar Nr. 10, plecat din Bălcoi la ora 4.18. La ora 4.40 s'a primit pe aceeași linie trenul personal 3018, care a intrat peste convoiul de locomotive ciocnindu-l puternic.

Trei locomotive au suferit mari stricăciuni, iar alte trei au deraiat închi-

zând circulația pe linia a treia. Un vagon de clasa 3-a din garnitura trenului personal 3018, a fost proiectat de vagonul de bagaje din fața lui. Din acest vagon au fost scoși un mort și 14 răniți dintre cari cinci în stare foarte gravă.

Din cercetările întreprinse de organele locale C. F. R., rezultă că vinovați de acest accident sunt, impieगतul de mișcare Vlad Bălăban și revizorul de acei Ioan Cafaru.

Imediat după aflarea acestui accident d. ing. Macovei, ministrul Comunicațiilor și ing. Traian Pârnu, subdirectorul general C. F. R. au plecat la Câmpina pentru a ancheta în persoană împrejurările în care s'a produs accidentul.

Unde se vor depune declarațiile de avere

Comunicat. — Președinția consiliului de miniștri comunică: Cu începere de la data de 13 Septembrie 1940, declarațiile de avere pe care trebuie să le facă foștii demnitari ai statului, nu se mai depun la președinția consiliului de miniștri, ci

la secretariatul general al comisiei pentru controlul și declararea averilor, care funcționează în palatul Sturza (fostul minister de externe), Piața Victoria.

12.000 piloți englezi sosesec din Dominicane

LONDRA, 15 (Tel. B. N.) — Ziarul „Daily Telegraph” anunță că în Dominicanele britanice și-au terminat instrucția 12 mii de piloți și mitralieuri.

Ei au început să sosescă de pe acum în Anglia, într'un număr de aproximativ 700 pe săptămână.

Proprietari de case!

Anunțați urgent locuințele goale de închiriat biroului Asociației Proprietarilor de case (Circ. I, Str. Pulașca No. 1).

Chiriași în căutare de locuințe

primesc deasemenea acolo informațiuni gratuite și adrese cu privire la locuințele goale din toate părțile orașului.

Sunteți deja membru al Asociației Proprietarilor de case?

COMUNICATE

German

Berlin, 15 (Rador). — Inaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

Cu toate că vremea a fost neprielnică, aviația a continuat eri atât ziua cât și peste noapte atacurile sale de represalii contra capitalei britanice.

Numeroase instalații de docuri, antrepozite și clădiri de fabrici au fost lovite. În mai multe locuri au izbucnit noui incendii. În plus, aviația a bombardat cu succes aerodromuri, instalații

industriale, porturi și căi ferate din sud-estul Angliei.

Inamicul a procedat la câteva sboruri mici în Olanda Belgia și Franța. În mai multe locuri el a aruncat bombe fără a produce pagube importante.

Din cauza nouriilor groși nu au fost decât câteva lupte aeriene izolate în tot cursul zilei. Avioanele noastre de vânătoare și artileria antiaeriană a doborât 8 avioane inamice. Dintre avioanele noastre lipsesc două.

Italian

Roma, 15. (Rador). — Stefani transmite: „de uneva din Italia”, următorul comunicat oficial nr. 99 al marelui cartier și forțelor armate italiene:

În Mediterana orientală un convoi de vase de comerț escortate de vase de război a fost bombardat de forțele noastre aeriene și apoi a fost atacat de unul din avioanele noastre torpiloare.

Un vapor de tonaj mijlociu a fost atins de o torpilă și inclinându-se pe o parte tate, a fost răvășit de către restul formațiunii. În urma mai multor recunoașteri s'a constatat că acest vapor dispăruse și deci, după toate probabilitățile s'a scufundat. Un alt convoi, și acesta escortat, a fost de mai multe ori ajuns din urmă de avioanele noastre de bombardament care au lovit în plin un vapor de comerț și probabil un vas de război, care a încetat imediat să tragă

focuri. Cu toată violența reacțiune antiaeriană, toate avioanele noastre s'au reintors teferi la bazele lor.

În Africa de nord, activitate mai intensă a detașamentelor de patrulare la frontiera Cirenaiciei.

În Africa orientală, tabere inamice au fost atacate și bombardate în zona l'ea el Sil, în nord de Gallabat.

Un avion inamic, care după o incursiune deasupra localității Sciasc lamanna fusese semnalat în comunicatul nostru nr. 98 ca fiind probabil doborât a fost regăsit incendiat pe teritoriul nostru: echipajul compus dintr'un ofițer și doi subofițeri a fost capturat. După cercetări ulterioare s'a stabilit că au mai fost doborâte în flăcări, în afară de avioanele arătate în comunicatul nr. 96, alte două avioane inamice cari bombardaseră Rusaia la 11 Septembrie.

Palatul Buckingham bombardat de germani

Regele George și Regina Elisabeth se aflau în palat dar nu au fost răniți

LONDRA, 15 (Rador). — Ministe rul informațiilor anunță că Vineri după amiază, în cursul unui raid german pe deasupra Londrei au fost aruncate bombe asupra palatului Buckingham, provo când ușoare stricăciuni. Regele George și Regina Elisabeth care se aflau în palat nu au fost răniți.

LONDRA, 15 (Rador). — Cinci bombe au fost aruncate asupra palatului Buckingham. Două au căzut într'o curte interioară, a treia a lovit capela regală în aripa de sud a palatului, dărâmand-o complet. Alte două bombe au căzut pe stradă, între monumentul reginei Victoria și poarta palatului.

Impotriva speculanților

Comunicat

Președinția consiliului de miniștri comunică:

Față de actele de speculă, care continuă, d. general Antonescu a dispus să se facă anchete asupra tuturor cazurilor în care comercianții fac depozite de

mărfuri pentru a le vinde de speculă. D-sa invită pe comercianți să nu abuzeze — mai ales în aceste împrejurări grele pentru pătura nevoiașă — fiindcă va veni cu măsurile cele mai aspre, pentru a sancționa pe cei vinovați.

Bugetul fondurilor cu afectări speciale a fost desființat

București, 15 (SIR.) — D. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri a semnat astăzi decretul-lege prin care se desființează bugetul fondurilor cu afectări speciale pe exercițiul 1940/1941 și se încadrează în bugetul ordinar toate fondurile care compuneau acel buget, precum și alte fonduri oculte aflate la dispoziția ministerelor.

Prin același decret-lege s'au anulat disponibilele tuturor creditelor extraordinare speciale, cu acoperire din diferite taxe și impozite. Aceste venituri au fost încadrate de asemenea în bugetul ordinar.

Pentru reintegrarea acestor fonduri,

evaluările bugetului ordinar au fost majorate cu suma de 2.053.683.500 lei. Datorită unificării veniturilor statului, Ministerul Finanțelor va avea posibilitatea în viitor să controleze fiecare cheltuială cerută de ministere și să repartizeze în casările provenite din impozite și taxe numai potrivit gradului de importanță și urgență a diferitelor necesități publice, cu respectarea în întregime a legii contabilității publice. În felul acesta s'a pus definitiv capăt unui sistem practicat în trecut, de a se încredința fondurile statului în alte scopuri decât cele stabilite prin legile prin care au fost create și fără control central al cheltuielilor din aceste fonduri.

Măsuri pentru completa apărare antiaeriană a Londrei

Newyork, 15 (Tel. B. N.) — Corespondentul din Londra al ziarului „Newyork Times” telegrafiază că s'au luat măsuri pentru completa apărare antiaeriană a Londrei.

Ziarul arată că au fost instalate numeroase tunuri antiaeriene pe acoperișurile caselor mai înalte și astfel s'a

complectat perdeaua de foc menită să împiedice pătrunderea avioanelor inamice deasupra orașului.

În cursul nopții trecute s'au tras 100.000 ghiulele de tun împotriva avioanelor germane și rezultatele, după cum afirmă ziaristul american au fost bune.

Japonia dorește o apropiere imediată cu Germania și Italia

Tokio, 15 (Rador). — DNB transmite: „Tokio Nichi Nichi” anunță că asociația amicilor Germaniei și Italiei a oferit un banchet la care au luat parte personalități din cercurile conducătoare, cum ar fi d. Tatakawa, noul ambasador al Japoniei la Moscova, d. Shiratori, fostul ambasador al Japoniei la Roma și actualmente consilier la ministerul afacerilor streine, generalul Hichikari, pre-

cum și fostul ambasador japonez la Berlin, d. Oshima.

D. Shiratori și d. Oshima au vorbit despre situația politică internațională. Au discutat ce a urmat după aceste discursuri, s'a atins nevoia unei colaborări mai intime cu Germania și Italia, precum și problema unui spațiu vital în Asia Mare.

Școala viitorului

Școala românească trebuie să plece dela baza structurală românească, care este țaranul. Ea nu este o așezare de cărămizi, ci o idee și ea va trebui să devină școala realităților românești: școala țaranului și a meseriașului român

Organizarea și îndrumarea învățământului în școala românească

BUCUREȘTI, 15 (Sir) — Directivele generale date de d. general I. Antonescu pentru organizarea și îndrumarea învățământului în școala românească, după faza de dărâmare și curățire în care se găsim, cu toată energia și viteza recomandată de împrejurări urmează opera de reconstrucție a Statului.

Orice om conștient din această țară, și poate da seama, din desfășurarea evenimentelor ultime, că școala românească, așa cum a fost organizată, nu și-a ajuns scopul.

Noi am copiat organizarea învățământului francez fără să ne dăm seama de deosebirele care există între cele două popoare. Franța a dominat Europa prin cultura sa. Universitățile și școlile franceze au o vechime de câteva veacuri. Era foarte firească ca Franța să dea învățământului său o mare amploare, pentru că Franța avea nevoie să domine Europa prin idei și a făcut-o la

timp de câteva secole. Datorită iluziei ce ne-am făcut, că putem imita învățământul francez, nu ne-am dat seama că nevoile poporului nostru erau cu totul altele. Stat de țărani, în loc să întemeiem învățământul pe realitatea agricolă românească și pe starea înapoiată a culturii românești, am înmulțit universitățile și școlile de învățământ abstract.

Chiar și învățământul tehnic (agricol, industrial, meserii, etc.) a fost ridicat la rangul de învățământ universitar, iar problemele tehnice și practice au fost transformate în probleme abstracte și de birou.

Dar nici în această direcție n'am avut program și stabilitate în sistem. Am modificat prin neînmărate legi organizarea învățământului: am făcut când liceu cu 7 clase, când liceu cu 8 clase, când unitar, când real și clasic, fără nici o continuitate, fără nici o metodă.

Trebuie să revizuiem totul.

creia case de ajutor și vom sprijini situația corpului didactic, dar vom cere muncă și jertfă și vom impune economia, acolo unde va fi necesar.

Acestea fiind principiile, rămâne ca dv. să treceți la aplicarea lor cu curaj și inițiativă și cu toată viteza reclamată de factorul de timp, care nu mai lasă nici un ceas de pierdut.

Incepând din ziua de azi, ministerul educației naționale porcede la înfăptuirea crezului acesta, cu care se identifică.

Școala viitorului

1. PRINCIPII

— Cultura este o expresie de civilizație care nu se poate dobândi dintr'odată. Imitând o cultură străină nu se poate întemeia o adevărată cultură națională, care trebuie să se desvolte neapărat în cadrul necesităților Statului.

Școala românească trebuie să plece dela baza structurală românească care este țaranul.

— Școala nu este o așezare mai mult sau mai puțin simetrică de cărămizi și împodobită cu firma aceluia care a dat-o cu banii statului, ci o idee: Școala realităților românești, școala țaranului, școala meseriașului.

— Desigur poporul nostru trebuie să-și păstreze și un rol cultural. Prin cultură omul capătă conștiința adevărată a rostului său în viață și în națiune și tot prin cultură omul află puterea muncii și a curajului răspunderii.

Prin cultură se capătă conștiința rostului rațional în mijlocul celorlalte popoare.

Prin cultură vom putea ocupa pe planul universal, locul care ne revine de drept, datorită inteligenței, dărzenei și lanaticeii credințe ce avem, că nici o cultură nu va smulge din pământul care este al nostru și care va rămâne al nostru.

2. ȘCOALA PRIMARA

— Școala primară este instituțiunea fundamentală a neamului românesc. Ea trebuie să dea putința tuturor fiilor neamului să iasă din groaznicul întunericii și înjositoare rugini în care ne-au adus analfabetismul care din păcate mai stărnește încă, în viața practică.

Agricultura trebuie să înceapă cu abecedarul. Iarna în clasă, vara în câmp, prin livezi și păduri. Iată care trebuie să

fie aspectul învățământului primar al viitorului.

3. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR

— Baza învățământului secundar, ca și în școala primară, trebuie să fie practicul. Vor trebui să meargă în sus către treptele cele mai superioare ale culturii, numai acei care se vor dovedi cu evidente aptitudini pentru aprofundarea studiilor. Ceilalți vor trebui să fie îndrumați către brazdă și meserii, astfel ca să scăpăm țara de falanga interminabilă a funcționarismului.

— Revizuirea învățământului tehnic și industrial ca și a învățământului comercial, trebuie să ne creeze specialiștii necesari și să ne formeze elementele tehnice prin care să se miște producția agricolă și industrială a țării și din care statul să-și recruteze tehnicienii.

— Nu vom avea industrie românească și agricultură adevărată dacă școala românească în loc să ne dea meseriași și agricultori, ne dă numai funcționari.

Și nu vom putea scoate elementele streine din viața practică economică românească, după promisiunile noastre să alegească, după slujbe și onoruri, în loc să se pregătească pentru modestul și sănătosul rol al producției și circulației bunurilor românești.

4. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR

— Poporul românesc trebuie să aibă tot mai adânc sentimentul mândriei și al rostului său în această regiune europeană. Pentru aceasta însă, universitatea și școala românească trebuie să fie un adevărat for de îndrumare și un amvon de credință și mândrie românească.

Elitele intelectuale care au răsărit sporadic din fii acestui neam, ne dau cele mai justificate nădejdi că putem atinge cele mai superioare trepte ale culturii universale.

5. Personalul

— În momentul în care țara românească a suferit rușinoase amputări teritoriale, școala găsește largi posibilități de încadrare și de selecționare a personalului pentru care va lăsa toată lațitudinea.

UN OM, O FUNCȚIE, — iată principiul călăuzitor la încadrarea școlilor românești. Cine ține două funcțiuni, nu face bine pe nici una.

Surplusul unei personalități, va trebui folosit să dubleze pe profesorii și învățătorii dela sate după ce mai întâiu au fost completate toate lipsurile din

cele mai îndepărtate colțuri de țară.

— Mulți dintre universitari și-au îndeplinit misiunea lor culturală, cu cinste și cu demnitate, dar au fost și unii care nu au înțeles-o și, făcând tranzacție cu conștiințele lor, și descărujând în loc să întărească sufletul românesc.

Ne vom ocupa desigur și de situația materială a membrilor învățământului pentru a-i ajuta. Salariile trebuie să fie un mijloc de viață, dar și o stimulare a energiilor și de alegere a elitelor. De aceea, gradațiile la vechime vor fi înlocuite cu gradațiile pentru merit. Vom

Desființarea consiliului superior economic

București, 15 (SIR.) — D. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri a semnat un decret-lege, prin care se desființează consiliul superior economic. Decretul prevede că toate bunurile mobile și imobile ale acestuia trec în folosul și la dispoziția ministerului economiei naționale.

Noul comandant militar al Capitalei

București, 15 (SIR.) — D. general de divizie Dimitrie Popescu a fost numit comandant militar al Capitalei.

Denunț împotriva dlui Eugen Savu, fost ministru de finanțe

Se arată că administratorul B. N. R. a transferat importante devize în Elveția și Anglia

BUCUREȘTI, 15 (Sir) — D. Vasiliu, prim procuror al tribunalului Ilfov a primit eri reclamația făcută de d. Grigore Dragoescu, fost director al Teatrului Național din Craiova și membru în comisia centrală a devizelor, împotriva dlui Eugen Savu administrator delegat la Banca Națională, fost guvernator cu delegație al acestei instituții. Reclamantul Dragoescu arată că: prin fals și plăsmuire de cereri de devize ca din partea unor persoane reale sau fictive, d. Eugen Savu a făcut să se transfere importante sume în Elveția, în Palestina și mai cu deosebire la Londra către sucursala casei „Guaranty de Trust c-nie din Newyork”. Astfel, pe numele Moritz Osterreich au fost trimise sume mari ca din partea d-lor: Tilea, Goldiş și alții. Deasemeni, d. Dragoescu arată că printr'un fruntaș al baroului de Ilfov a deșpus odată cu o reclamație anterioară numeroase acte în original privind falsurile săvârșite, dar că pe de o parte nu s'a dat nici un curs afacerii, iar pe de altă parte: piesele au dispărut dela dosar. D. prim procuror cercetează personal această afacere, pe care Luni o va trimite unui cabinet de instrucție spre instruire.

Regiile publice și direcțiile autonome vor fi reorganizate

BUCUREȘTI, 15. (Rador) — Printr'un Decret Lege care va apare în Monitorul Oficial de azi s'a hotărât ca toate regiile și direcțiile autonome să fie reorganizate după noui norme. Această reorganizare se va face până 15 Octombrie a. c.

În conformitate cu legea de reorganizare, se va proceda la reîncadrarea funcționarilor fiecărei instituții, în măsura necesităților serviciilor. Funcționarii cari nu vor putea fi încadrați în noua organizare a serviciilor instituției respective, vor forma cadrul disponibil de funcționari și vor fi retribuiți cu 80 la sută din salariul funcției ce dețin actualmente.

Fiecare funcționar al Statului — indiferent de funcțiunea ce deține, va primi un singur salariu. Participările la consilii, comisii, etc. nu vor putea fi retribuite sub nici o formă. Deasemeni, nu vor fi retribuite nici orele suplimentare, considerându-le ca fiind efectuate în cadrul programului serviciului respectiv. Pentru regiile comerciale se vor plăti: la — CAM — prima de activitate, la — CFR orele de lucru în acord, etc.

Pentru această nouă organizare a instituțiilor publice s'au dat dispozițiile necesare ministerelor, caselor, regiilor și direcțiilor autonome spre a întocmi lucrările cerute în cel mai scurt timp.

MICA PUBLICITATE

Un leu cuvântul. Cei mai mici au cost 20 lei.
Cu litere groase dublu. Adresa la ziar: supliment 5 lei.

1. CERERİ DE SERVICIU

ȘOFER AUTO-MECANIC, tânăr, român, caută angajament. IV., Str. Ioan Brătianu nr. 14. 1000

2. OFERTE DE SERVICIU

REFUGIAȚII găsesc plasament prin comitetul d. pe lângă Oficiul de Plasare Timișoara I., Str. Eug. de Savoya 11. 300

SALON DE MODĂ pentru dame, existând de mult în centrul Cetății, cu mare clientelă, caută croitor de corsete și modistă. Adresa la ziar. 2125

3. LECȚII ȘI MEDITAȚII

Asigurați-vă existența! Școala de "Inodact" logografie BERCOZI pregătește perfect pentru lucrări de birou și de bancă sub conducerea unor experți excelenți. Inscrisi între 9-12 și 16-20. IV., Piața Kütli 1. 9123

CURS DE BIROU AUTORIZAT s'a înființat. Obiectele: steno-dactilografie, contabilitate, corespondența, studiul întreprinderilor, limbi. Dirigente: Ivor Szentirmai profesor p. dela liceul comercial „Principale Caroi”. Inscrisi: Cetate, Bulev. Duca 8, III. 2 3119

GASII MEDITAȚII inserând câteva anunțuri la mica publicitate a ziarului Dacia 3000

4. INCHIRIERI

DE INCHIRIAT pe 1 Octombrie, locuință suteran modernă, 2 camere, baie, bucatărie, cămară, parchet, esslingen, teracotă. Tot astfel o garsonieră. Dr. Popovici, I., Str. Eugen de Savoya 9. 11:1

LOCUINȚE DE INCHIRIAT: 2 cu 4 camere și baie, 1 cu 1 cameră, absolut moderne și curate. I., Str. 24 Februarie (Solderer) No. 17. 4123

De închiriat GARSONIERĂ compusă din o cameră, antreu și baie, pentru 1 Octombrie. III., Str. Oltul No. 41 (colț cu Piața Crucii). 4110

5. VANZĂRI ȘI CUMPARĂRI

DE VANZARE un atelier de lăcătuș și strungarie de fier, compact, în funcțiune. II., Str. A. Pann 4. 51:4

MICA PROPRIETATE, 6 jug., cu îngrășătorie de porci, grajd pentru vaci, grajduri cu fructe, locuință modernă de 3 camere, 15 minute dela Tramvai, de vânzare. Adresa la ziar. 5132

TAUR DE VANZARE, rasă Siementhal, etate 17 luni, certificat medical în regulă. Săl. mihaili român, la gară. 5128

DE VANZARE din cauza mutării, în jud. Arad, lângă Sântana în hotarul comunei Olari, o moară cu 2 etaje, cu vâmă, 46 HP, turbină de apă și 40 HP motor Diesel cu motorină. 64 jugăre pământ, cu locuință frumoasă. Mai multe case familiare, crescătoare de porci și grădini de fructe. Moara este de vânzare și fără pământ. Tratez numai personal. 5118

CASA MICA, cu grădină mare de vânzare cu 120.000 lei. IV., Str. Transilvaniei 4. 51:0

IN ATENȚIA REFUGIAȚILOR. Se aduce la cunoștința refugiaților din Ardeal și Dobrogea, cum și tuturor celor cari voesc să vândă sau să cumpere ori să schimbe bunuri în Banat, că SINDICATUL AGRICOL al Județului Timiș-Torontal, a încredințat pe d. Iosif Albu, consilier al acestui sindicat, să facă mijlociri de vânzări, cumpărări, arandări și schimburi de imobile (case, moșii, inventare etc.) Cei interesați se pot adresa cu toată încrederea d-lui Iosif Albu, Str. Eugen de Savoya Nr. 8, Timișoara I. (telefon 44-97), unde pot găsi bunuri de ocazie și orice alte informațiuni. 3094

6. DIENSE

BUCĂTĂRIE CURATĂ, de bună condiție I., Str. Mercy 7, servește menu-uri complete, la sediu și la domiciliu, cu prețuri foarte modeste. 6127

SPORT

In frunte cu matchul Ripensia-Unicea-Tricolor, Timișoara găzduiește trei partide oficiale

Sortii au decis ca după o pauză atât de lungă, Timișoara să fie teatru a trei partide în aceeași zi. Una în Divizia A și alte două în categoria inferioară.

Întâmplarea a făcut ca toate aceste partide să fie foarte interesante, căci coincid cu o mulțime de circumstanțe capabile să deștepte atențiunea marelui public, care desigur este curios să-și vadă echipa favorită cu ocazia inaugurării noului campionat.

Cel mai mare interes îl stârnește bineînțeles partida Ripensiei, căci trecând peste toate considerentele de simpatie, adevăratul prieten al sportului cu balonul rotund preferă să vadă un match unde va putea urmări un joc de calitate superioară și o întrecere strânsă, în care se măsoară forțe de „titani”. Ori cuplul Ripensia-Unicea-Tricolor este o garanție că gemenii footballului vor fi satisfăcuți de deplin, căci matchul se anunță extrem de disputat, în care adversarii vor uza de toată gama posibilităților tehnice și morale pentru a-și aduce victoria.

Matchul va avea loc pe Arena Electrica cu începere dela orele 16.

Celelalte partide, cele pentru Divizia B. se vor disputa, una, Electrica-C. A. M. T. pe Arena Electrica înainte de masă, la ora 11, iar cealaltă, Chinezul-Rapid, pe Arena Banatul la orele 16.

Aceste matchuri vor verifica noile posibilități ale acestor echipe, despre cari, până când nu vor ieși pe teren nu se poate afirma nimic categoric. Într-adevăr, cu excepția Electricii, care și-a păstrat intacte forțele prin cari a ajuns să se claseze în locul secund în campionatul trecut, celelalte sunt un mister. Despre Rapid se știe că s'a întărit, însă în ce măsură încă nu se poate aprecia. Chinezul și CAMT au slăbit considerabil, cu toate acestea conducătorii respectivi sunt optimiști. Rămâne de văzut în ce măsură acest optimism este legitim.

În concluzie aceste matchuri clarifica aprecierile variate ce se fac în contul echipelor în cauză.

Programul campionatului Districtual

În recenta ședință a districtului s'a întocmit programul turului de toamnă pentru categoria seniori, juniori și pitici.

Categoria I-a seniori:

22. IX. 1940.

Fortuna-Banatul, Cultura-Vulturii, CFR-Iuventus, Politehnica-Progresul, Victoria-Patria.

29. IX.

Progresul-Victoria, Iuventus-Politehnica, Vulturii-CFR, Banatul-Cultura, Ancora-Fortuna.

6. X.

Cultura-Ancora, CFR-Banatul, Politehnica-Vulturii, Victoria-Iuventus, Patria-Progresul.

13. X.

Iuventus-Patria, Vulturii-Victoria, Banatul-Politehnica, Ancora-CFR, Fortuna-Cultura

20. X.

CFR-Fortuna, Politehnica-Ancora, Victoria-Banatul, Patria-Vulturii, Progresul-Iuventus.

27. X.

Vulturii-Progresul, Banatul-Patria, Ancora-Victoria, Fortuna-Politehnica, Cultura-CFR.

3. XI.

Politehnica-Cultura, Victoria-Fortuna, Patria-Ancora, Progresul-Banatul, Iuventus-Vulturii.

SPRIJINIȚI ÎNTEPRINDERILE ROMÂNESTI Electrotehnica Română, George Sincal, Timișoara I., Str. 24 Februarie (Solderer) No. 6, posedă depozitul general al tuturor articolelor electrice, atât pentru întreprinderi, cât și pentru mare public. Telefon 11-46. 51:3

BUCĂTĂRIE CURATĂ, de bună condiție, în Cetate, Str. Mercy 7 (etaaj I, ne scara din curte) servește menu-uri complete, la sediu și la domiciliu, cu prețuri foarte modeste. 6000

SCHIMBURI DE CASE se pot face prin mica publicitate a ziarului Dacia. 3000

Pentru scurt timp astrografoaga FLORENCE, vă spune numele, trecutul, prezentul și viitorul. Pentru conținutul lei 7 IV Str. P. 37. Nr. 37.

„PITICI”

22. IX.

Banatul-Rapid, Progresul-CFR, Vulturii-Electrica.

29. IX.

Rapid-Vulturii, Electrica-Progresul, CFR-Banatul.

6. XI.

Progresul-Rapid, Vulturii-Banatul, Electrica-CFR.

13. X.

Rapid-Electrica, CFR-Vulturii, Banatul-Progresul.

20. X.

Vulturii-Progresul, Rapid-CFR, Electrica-CFR.

Grupările trecute în prima coloană sunt cele cari organizează jocurile.

SCHEMB casă CLUJ cu casă Lugoj, Timișoara, constatătoare din 3 apartamente și grădină: 2 camere, bucătărie, speiss, antreu V. C., 4 camere, bucătărie, speiss, antreu V. C., și subsol 1 cameră, oucăt., 3 pivnițe, pod. Valoarea Lei 1,300.000.

Amatorii se vor adresa la d. Enescu, Turda, Piața Mihai Viteazul Nr. 25, sau Gh. Lazăr 5.

Nouii fabrici de munițiuni și armament în Canada

Otawa, 15 (Tel. B. N.). — Ministrul aprovizionării Canadei, a declarat că până acum a fost investite în nouii fabrici de munițiuni și armament, 49 milioane lire sterline, spre a executa comenzi care reprezintă un total de 70 milioane lire.

Afară de aceasta Marea Britanie a cumpărat din Canada, alimente în valoare de 47 milioane lire sterline.

Nou bombardier britanic

Zürich, 15 (Tel. B. N.). — Neueste Züricher Zeitung anunță că în Anglia a început construirea unui nou bombardier englez, care va avea o rază de acțiune de 5000 km. și poate transporta 1500 kg. bombe, performanță nerealizată de nici unul din tipurile de avioane existente.

Mobile de ocazie

vând și iau în comision

Văd. Blidariu

Piața Kütli No. 2

In atențiunea desconcentraților!

Dacă dvs. veți începe imediat tratamentul în „Băile Neptun”, atunci veți fi scăpați complet de reumă până la începutul lucrărilor de toamnă și veți putea trece sănătoși peste iarnă.

Băile NEPTUN Timișoara.

Resturi de mărfuri textile

cu prețurile cele mai estine la

„MAGAZINUL DE RESTURI”

Piața Traian 8. (Stația tramvaiului 6)

Cinema CORSO

PETER LORRE O crimă pe ping

Programul săptămânal. Reprezentații la 3, 5, 7 și 9. Duminecă, ora 11 MATINEU.

INFORMATIUNI

Calendar

DUMINICA, 15 SEPTEMBRIE:

Ortodox: Sf. Martir Nichita Românul (1330) și Sfântul Visarion Episcopul Larișiei.

Catolic: 7 dureri ale Martiei.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Ferdinand 3. — Circ. II: Dr. Kovács, Str. Dacilor 10. — Circ. III: Sârgea, Str. C. Forumbescu 1. — Circ. IV: Steaua, Piața Drăgălina 6.

LUNI, 16 SEPTEMBRIE:

Ortodox: Sf. Martiră Eufimia (+ 303).
Catolic: Sf. Corneliu Papa.

Farmacii de serviciu: Circ. I: C. Jahner, Piața Libertății. — Circ. II: Löw, Str. 3 August, și Meiszner, Piața Petru Maior 2. — Circ. III: Crista, Piața Lahovary. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Fugara”.

Scala: „Parada mare”.

Corso: „O crimă pe ring”.

Apollo: „Victima e vinovată”.

— Ajutorarea refugiaților la Orăștie. În scopul ajutorării celor peste 200 de refugiați sosiți aici mai ales din părțile Carai Mari (Sălaj), s'a format un comitet compus din d-nii: primar dr. Deac, ca președinte, d-na prof. Letiția Iacob directoarea gimnaziului de fete; d. director de bancă C. Mihailă, casier; notar refugiat Nicolae Munteanu, contabil; d-na prof. dir. Melania Mihălea și d. notar refugiat, Bob Liviu, ca cenzori. Primăria va lansa o listă de subscripție către instituțiile publice, iar Societatea Femeilor Române, una către public, Primăria orașului și Comitetul școlar al liceului „A. Vlaicu”, au contribuit fiecare cu câte 10.000 lei. Refugiații sunt piașai pe la cetățeni, o parte din ei luând masa la internatul Gimnaziului de fete.

— Activitate școlară în plasa Orăștie. În comuna Tămașasa — Orăștie — s'a edificat o frumoasă școală primară din îndemnul harnicului învățator Sarmoilă Budin. — Școala de Gospodărie Rurală din Folt, apreciată mult pentru activitatea ei, de sub conducerea d-nei Eleonora Grințescu, pregătește bune gospodine, conducătoare și îndrumătoare practice pentru gospodăriile dela țară. Durata este de 3 ani cursuri teoretice și un an practic de specializare. Inscriserile se fac până la 23 Septembrie. Cursurile încep la 1 Octombrie a. c. Sunt burse întregi și semipurse pentru eleve dintre cele distinse din toți trei anii. Elevele au în școală internat hrana bună, locuință confort, apă caldă, lumină și încălzit.

— HERSKOVITS AUGUSTA, profesoară de muzică cu diplomă de stat, începe cursurile la 15 Septembrie a. c., pentru începători și profesioniști. Prezintă examene academice. Intrunește jazz — englez — modern. Prezentare: III, Vlădica Bădescu 3, a. m. 10—12, p. a. 3—5.

72 Jughere pământ arabii

lângă șoseaua, trei kilometri
dela gara Tormac

DE VÂNZARE

Reflectanții se vor adresa:

Andrei Leopold. Timișoara
Str. Milano No. 13 Telefon 22-44

— La liceul piarist din localitate examenele de corigență se încep în ziua de 20 Septembrie, Vineri, orele 8 dim. Inscriserile elevilor corigenți și repetenți va avea loc exclusiv în ziua de 21 Sept. Sâmbătă, orele 17. Examenul de admitere în cl. I. va avea loc în ziua de 23 Sept. Luni, orele 8 dim., înscrierile elevilor de cl. I. va fi tot în ziua de 23 Sept. d. m. ora 3 după medii obținute la examen de admitere; dacă cineva nu se va prezenta punctual, va pierde locul. Examenul de admitere în cl. V. se începe în ziua de 24 Sept. Marți, ora 8 dim. Inscriserile lor în cl. V. se face în ziua afisării rezultatului după medii. În ziua de 30 Sept. Luni, orele 9 va fi Sf. Slujbă cu Veni Sancte, apoi deschiderea anului școlar, citirea disciplinei școlare și plasarea elevilor în clase. În ziua de 1 Oct. Marți, ora 8 dim. vom începe cursurile de studiu. La înscrierile elevilor se cere: act de botez, act de naștere, certificatul școlar, buletin de revaccinare și act de cetățenie. Taxa de înscriere este 450 lei. Taxa școlară 5000 lei din care prima rată 1000 lei se plătește necondiționat la înscriere. Taxa anuală a internatului piarist 20.000 lei.

— AVIZ. Având în vedere scumpirea hârtiei și a tiparului, avizăm pe toți cetitorii ziarului nostru, că începând cu 1 Octombrie e. suntem siliți a urca abonamentul în felul următor: 400 lei anual pentru agricultori, preoți, învățători, notari. 600 lei pentru ceilalți abonați. 600 lei pentru Jugoslavia. 2000 lei întreprinderi. Abonamentele se achită înainte pe cel puțin 3 luni. Restanțierii sunt rugați să ne achite abonamentele în cel mai scurt timp, cel mult până la 1 Oct. e., altcum îl se sistează trimiterea ziarului.

Citiți și răspândiți ziarul „DACIA”

Atenție, scolari la înscriere! Pantofi de gimnastică

în culoare albă, neagră și gri, cu talpă de gumă, în mare asortiment, toate numerile, dela 120 până la 225 lei.

la „Arena” Industria de Cauciuc

osefin, lângă Podul Traian

Nu s'a luat nicio hotărâre cu privire la bresle

Un comunicat al breslei funcționarilor particulari din ținutul Timiș

Timișoara, 16. — Din partea Breslei funcționarilor particulari din ținutul Timiș, primim următorul comunicat în legătură cu situația breslelor, față de cari guvernul n'a luat încă nicio hotărâre:

Elemente irresponsabile — cu ale căror interese se contrazice existența organizațiilor profesionale — răspândesc printre salariați zvonul că organizațiile profesionale, — deci și Bresla funcționarilor particulari, — în curând vor fi dizolvate și astfel nu are niciun rost să mai continue cu plata cotizațiilor.

Bresla și pe aceasta cale avertizează pe membrii săi, să nu se lase amăgiți de astfel de zvonuri răuvoitoare. Ele aparțin domeniului fanteziei, căci nu se poate ca tocmai în această epocă de renaștere a țării drepturile câștigate ale masei muncitoare să fie știrbite.

Dimpotrivă, Conducătorul Statului Român, d. general Ion Antonescu, a lansat un apel către țară, în care declară că: „... va reînălța statul, începând dela

temelia sa”. „... La temelia statului au stat și vor sta totdeauna muncitorul agricol dela țară și muncitorul dela orașe, — funcționar și lucrător...” Din aceste rezultă, că masele muncitoare pot spera o remediere a drepturilor lor, iar nu o știrbire. Din punct de vedere social, pentru cei ce muncesc, este indiferent dacă organizațiile lor profesionale pe viitor își vor păstra existența sub actuala denumire sau vor primi alta. Pentru noi are importanță doar ființa organizației profesionale, în ale cărei cadre, strănși în interesul unei ținte comune, putem desfășura activitatea, care stă în strânsă legătură cu munca depusă pentru existența ei, iar nu denumirea.

Acela care își părăsește organizația, se exclude deci pe sine însuși din acea comunitate de muncă, unicul factor care poate da rezultate pozitive în lupta pentru o existență mai bună, pentru o viață mai omenească. Când ținta este aceeași pentru toți salariații, lupta trebuie dusă în comun.

Banca Centrală pentru Industrie și Comerț S. A. Cluj

aduce la cunoștința clienților săi, că le stă la dispoziție și mai departe în Cluj, prin sucursala ce va rămâne în Cluj.

Legătura cu aceasta sucursală, până la noui dispozițiuni, se face prin sucursala Turda. Banca stă la dispoziție pentru schimb sau vânzare de imobile. Sucursala în Bistrița se menține.

Cronica Lugojului

Avocați evrei radiati din Baroul Lugoj

Lugoj, 11 Septembrie. — Comisia interimară a Baroului Avocaților din județul Severin, cu sediul în Lugoj, a dat o decizie, prin care următorii avocați evrei, au fost radiati din Barou, în conformitate cu Decretul-Lege pentru starea juridică a evreilor:

Dr. Dobo Eugen, Dr. Fekete Desideriu, dr. Fekete Nicolae, dr. Fischer Richard, dr. Földvary Robert, dr. Fenyes Magdalena, Dr. Husz Alexandru, dr. Kirschner Arnold, dr. Kurtag Ilie, Fartos Ernest, dr. Rado Emeric, dr. Sebestyen Leopold, dr. Schlanger Adolf, dr. Körösy Aladar, toți din Lugoj, dr. Halle Ernest din Caransebeș, dr. Ioan Gal din Făget, precum și următorii stagieri: Varga Elena Dobo, Novac Moritz.

CONTABILI EXPERTI ȘI AUTORIZAȚI EVREI RADIATI

Tot în conformitate cu Decretul-Lege pentru starea juridică a evreilor, Corpul Contabililor autorizați și experți secțiunea Lugoj, de sub prezidenția d. Aurel Baba directorul Băncii Naționale a României Agenția Lugoj, a dispus radierea următorilor contabili experți și autorizați:

Contabil expert: Klein Ernest, din

Lugoj. Contabili autorizați. Brauch Carol, Dan Iosif, Margareta Fleischmann, Eugen Hoffmann, Karl Noe, Mikeș Marcel, Neumann Hugo, dr. Pick Ernest, Rosenfeld Viliam, Schauer Adalbert, Spitzer Armin, Steiner Iosif, Schneider Adalbert, Weichertz Arthur, Weichertz Rudolf, Weinberger Alexandru, Wittenberger Arpad și Weill Ernest.

ALTE DOUA STATUI VOR IMPODOBI ORAȘUL LUGOJ

În urma regretatului eveniment, prin pierderea unei părți din Ardeal, au fost aduse la Lugoj, statuia Reginei Maria, dela Oradea, precum și statuia luptătorului naționalist Păr. Vasile Lucaci.

Statuie Reginei Maria, după cum suntem informați, va fi așezată în Piața Mocsonyi, din fața Bisericii ortodoxe române. În ceea ce privește statuia Păr. Vasile Lucaci, nu suntem siguri că va rămâne la Lugoj, fiind posibil așezarea ei în orașul Beiuș, unde Vasile Lucaci a fost deputat al acelei circumscripții, în Parlamentul unguresc.

UN BĂTRÂN A FOST OMORAT DE UN COPAC

O tragică moarte și-a găsit bătrânul Ioan Tudor de 67 ani din comuna Armeniș, județul Severin, în următoarele împrejurări:

Locuitorii Gheorghe Dorca și Vasile Hurduzeu din Armeniș, tăiau un fag, lung de 35 m. În timpul acesta a trecut pe acolo bătrânul Ioan Tudor, care fiind surd, n'a auzit semnalul celor doi lucrători de a se feri de pericol. Copacul a căzut peste nefericitul bătrân, omorându-l pe loc.

OMORAT DE TRAZNET

Țăranul Ioan Vasilescu din comuna Zolt, fiind la adunat de fân, în timpul unei ploți cu descărcări electrice, s'a acăpostit sub un pom. A fost lovit de trazănet, rămânând mort.

Noul guvern norvegian a fost alcătuit

Oslo, 15 (Rador.) — Vineri a fost constituit noul guvern norvegian, de d. dr. Christensen. Cabinetul are 13 membri. Fostul guvern — se știe — fugise în Aprilie trecut la Londra.

Permisele pe CFR ale ziaristilor sunt valabile până la noui dispozițiuni

București, 15 (SIR.) — Administrația C. F. R. a decis ca permisele de liberă circulație ale ziaristilor profesioniști, eliberate pentru anul 1940, să continue a fi valabile până la noui dispozițiuni.

Preschimbarea lor pe baza revizuirii, care este în curs, se va anunța la timp. Deasemenea, rămân valabile mai departe, până la noui dispozițiuni, permisele acordate administrațiilor de ziare.

ULTIMA ORA

Reorganizarea armatei

Președinția Consiliului de Miniștri comită: d. General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, Președintele Consiliului de Miniștri și ministru al apărării naționale a convocat la Marele Stat Major, cele trei subsecretariate militare: apărarea națională — aer și marină, — înzestrarea armatei, precum și pl. șeful Marelui Stat Major, pentru a le da directive generale pentru îndrumarea și coordonarea activității lor. Sub noul regim, toate departamentele militare sunt concentrate într'un singur ministru, a cărui titular rămâne însuși Condu-

cătorul Statului.

Față de evenimentele ultime, d. prim-ministru a ordonat să se treacă imediat la reorganizarea armatei, pe baze noi și cât mai practice. Serviciile, în special, vor trebui modernizate. Deasemenea s'au dat directive de felul cum trebuie îndrumată instrucția în armată, așa încât să coreleze nevoile timpurilor: adică să se știe lupta cu armele de mână, nu cu ele de erii.

După ce a ordonat o serie de măsuri menite să aducă o mai bună și mai economicoasă dotare a armatei cu materia-

le, d. general Ion Antonescu a dat indicațiuni pentru rezolvarea problemei personalului.

Acesta trebuie să fie bine selecționat, pe criterii de calitate, vârstă și fără compromisuri. Din restul personalului se va face un corp disponibil, din care se vor recruta, în limita locurilor vacante, titularii diferitelor funcții administrative, eventual intermediarii în licitațiile militare, deținute până acum de elementul evreesc.

O nouă proclamație a președintelui Roosevelt

Washington, 15. (Rador.) — DNB: Președintele Roosevelt a dat o nouă proclamație pentru „întărirea apărării naționale” prin care se prevede că următoarele produse nu vor mai putea fi exportate decât pe baza unor licențe speciale:

Instalații pentru producerea de benzină de aviație și tetraonit de plumb, uree și proiectele sau arătările necesare pentru construirea acestor instalații sau pentru exploatarea lor. Deasemenea, sunt înscrise proiectele sau descrierile ca și informațiile

tehnice de orice fel, pentru producția de avioane și motoare de avioane.

Această proclamație completează pe cea din 26 Iunie, prin care s'a introdus obligația unei licențe pentru exportul de produse petroliere, tetraonit de plumb, precum și fier și oțel vechiu.

Într'un proclamație din 1 Mai 1937, exportul de avioane și motoare pentru aviație fusese subiect unei autorizații speciale prealabile.

Proclamația actuală cuprinde și planurile

pentru construcția lor. D. Roosevelt fiind întrebant, a declarat că proclamația actuală interzice și schimbul de brevete internaționale intrând în aceste categorii.

Se subînțiază că ultima măsură stată împotriva și trimiterea în străinătate a povestilor tehnice, care cuprind adesea arătați foarte amănunțite.

O interdicție directă pentru exportul de fier și oțel vechiu nu a fost încă hotărâtă. Președintele Roosevelt a declarat însă că mai examinează această eventualitate.

Comisiunea internațională a Dunării a fost desființată

Nu se va omite nimic pentru a asigura până la reglementarea definitivă, navigația internă a Dunării

Viena, 15 (Rador.) — DNB transmite: Din ziua de 5 Septembrie au avut loc, sub președinția unui reprezentant al Reichului convorbiri asupra unor probleme privitoare la navigația pe Dunăre, mai sus de Brăila. La aceste convorbiri au participat experți desemnați de către guvernele interesate.

În cursul acestor convorbiri s'a constatat de comun acord că, comisiunea internațională a Dunării, emanație a sistemului de la Versailles, care s'a ocupat până acum de aceste chestiuni, trebuie considerată desființată.

Convorbirile s'au terminat Joi prin semnătura unei convenții provizorie, care va pregăti lichidarea comisiei internaționale a Dunării și va garanta o navigație normală pe această parte a Dunării.

BERLIN, 15 (Rador.) — „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz” scrie între altele:

Comisiunea internațională a Dunării nu mai există. Această instituție fusese un element de turburare, creat de puterile apusene și menit a servi țelurile lor politice în regiunea Dunării. Înainte de războiul mondial, regularizarea Dunării dincolo de Brăila fusese de competența statelor riverane. Supravegherea cataractelor de la Portile de Fier încumba în primul rând monarhiei austro-ungare. După prăbușirea acestei monarhii puterile occidentale s'au folosit de prilej pentru a se amesteca în aceste chestiuni. La început, interesele lor au fost strict financiare și capita-

liste, fiind vorba de un împrumut subscris în deosebi în Franța pentru regularizarea cataractelor de la Portile de Fier și de plasament de capitaluri britanice în navigația dunăreană ungară. Aceste două chestiuni au dat celor două puteri pretextul de a se introduce și politicește în regiunea dunăreană, în calitatea lor de membre ale comisiei internaționale a Dunării și să întemeieze influența lor în această regiune pe această „competență.”

Aceste puteri, străine de acest spațiu, s'au amestecat în chestiuni care nu le priveau. Ele nici nu au avut intenția de a se ocupa de aceste probleme în mod obiectiv. Ele așteptau dimpotrivă momentul spre a dovedi nu talentele lor constructive, ci cele destructive. Războiul deslăntuit de ele acum un an le-a oferit acest prilej.

Puterile apusene nu mai au nimic de

le-a stat în puțință spre a stănjeni navigația dunăreană, în loc s'o favorizeze, cum ar fi fost datorită lor. Ele au amenințat chiar această navigație dunăreană, în detrimentul țărilor vecine, prin acte criminale de sabotaj. Delegații puterilor occidentale au încercat să corupă pe piloții cataractelor spre a-i împiedeca de a face serviciul. Agenții lor au fost împiedecați la timp să întrerupă prin distrugeri, trecerea Dunării prin puncte importante.

Puterile apusene nu mai nimic de spus în chestiunea Dunării. Firește, nu se va omite nimic pentru a asigura, până la reglementarea definitivă, navigația internă pe Dunăre. Dar în viitor aceasta nu va mai fi atribuția unor delegații politici, ale căror interese sunt foarte departe de probleme, ci a unor experți, cari vor garanta menținerea liberei circulații.

Noii tensiuni în Balcani

Albanezii își revendică teritoriile din Ceamuria și Janina

Geneva, 15 (Tel. B. N.) — „Journal de Geneve” publică o telegramă a corespondentului său din Roma, care afirmă că în curând se va întruni Adunarea Națională a poporului albanez care va fi chemată să se pronunțe asupra revendicărilor pe care Albanzii le au asupra teritoriilor grecești din provinciile Ceamuria și Janina.

Ziarul genevez crede că prin această acțiune se va ajunge la o nouă tensiune serioasă în Balcani.

M. S. Regele Mihai I înălțat la gradul de general de divizie

București, 15 (SIR.) — M. S. Regele Mihai I a fost înălțat la gradul de general de divizie, pe data de 14 Septembrie 1940.

D. lt. col. Dămăceanu adiutant al M. S. Regelui

D. lt. col. Dămăceanu Dumitru a fost numit adiutant al Majestății Sale Regelui Mihai I.

Tratatul româno-bulgar a fost ratificat

București, 15 (SIR.) — La 14 Septembrie 1940 a avut loc la ministerul regal al afacerilor străine schimbul instrumentelor de ratificare ale tratatului între România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 Septembrie 1940, precum și anexelor sale.

Tratatul a fost ratificat de România prin decretul-lege Nr. 3099 din 10 Septembrie 1940 și a fost publicat în Monitorul Oficial Nr. 212 din 12 Septembrie 1940.

Uniunea Camerelor de comerț și industrie a fost desființată

București, 15 (SIR.) — Prin Decret-Lege, Uniunea camerelor de comerț și industrie a fost desființată. Mandatul reprezentanților și delegaților ei pe lângă orice instituție de stat sau particulare încetează de drept.

Toate fondurile Uniunii trec în folosul și la dispoziția ministerului economiei naționale.

Funcționarii bugetari ai Uniunii numiți în mod legal trec la dispoziția ministerului economiei naționale.

Generalul Teruzzi a vizitat câmpul de luptă de pe frontul occidental

Paris, 15 (Rador.) — Stefani transmite: D. general Teruzzi, ministrul coloniilor italiene, însoțit de d. general Von Epp, șeful mișcării coloniale germane, a vizitat câmpul de luptă de pe frontul occidental, unde a fost întâmpinat de către autoritățile militare și fiind obiectul unor vii aclamații din partea populației germane din această regiune.

D. general Teruzzi a sosit Vineri după amiază la Paris, unde ambasada germană a dat în onoarea sa o mare recepție la care au participat toate autoritățile civile și militare.

D. general Teruzzi va sosi la Berlin luni seara.